

TÚRÓCZY ZOLTÁN:

A KÚT MELLETT

EVANGÉLIKUS EVANGÉLIZÁCIÓ

TÚRÓCZY ZOLTÁN:

A KÚT MELLETT

EVANGÉLIZÁLÓ ELŐADÁSSOROZAT
A SAMÁRIAI ASSZONY TÖRTÉNETE,
JÁNOS 4:3—43. ALAPJÁN

*Szenth Julia pliakonissa
nővértől vette
1949. Dec. 20.*

EVANGÉLIKUS EVANGÉLIZÁCIÓ
BUDAPEST, 1947.

A SAMÁRIAI ASSZONY TÖRTÉNETE.

János evangéliuma 4. rész.

3. „Elhagyá Júdeát és elméne ismét Galileába.

4. Samárián kell vala pedig általmennie.

5. Megy vala azért Samáriának Sikár nevű városába, annak a teleknek szomszédjába, amelyet Jákób adott vala az ő fiának, Józsefnek.

6. Ott vala pedig a Jákób forrása. Jézus azért, az utazástól elfáradva, azonmód leüle a forráshoz. Mintegy hat óra vala.

7. Jöve egy samáriabeli asszony vizet meríteni; monda néki Jézus: Adj innom!

8. Az ő tanítványai ugyanis elmentek a városba, hogy ennivalót vegyenek.

9. Monda azért néki a samáriai asszony: Hogy kérhetsz inni zsidó létedre én tőlem, aki samáriai asszony vagyok?! Mert a zsidók nem barátkoznak a samáriaiakkal.

10. Felele Jézus és monda néki: Ha ismernéd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki ezt mondja néked: Adj innom!; te kérted volna őt, és adott volna néked élő vizet.

11. Monda néki az asszony: Uram, nincs mi-

vel merítened, és a kút mély: hol vennéd tehát az élő vizet?

12. Avagy nagyobb vagy-é te a mi atyánknál, Jákóbnál, aki nekünk adta ezt a kútát, és ebből ivott ő is, a fiai is és jószága is?

13. Felele Jézus és monda néki: Mindaz, aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjúhozik:

14. Valaki pedig abból a vízből iszik, amelyet én adok néki, soha örökké meg nem szomjúhozik; hanem az a víz, amelyet én adok néki, örök életre buzgó víznek kútfeje lesz ő benne.

15. Monda néki az asszony: Uram, add nekem azt a vizet, hogy meg ne szomjúhozzam, és ne jöjjek ide meríteni!

16. Monda néki Jézus: Menj el, hívd a férjedet, és jöjj ide!

17. Felele az asszony és monda: Nincs férjem. Monda néki Jézus: Jól mondád, hogy: Nincs férjem;

18. Mert őt férjed volt, és a mostani nem férjed: ezt igazán mondtad.

19. Monda néki az asszony: Uram, látom, hogy te próféta vagy.

20. A mi atyáink ezen a hegyen imádkoztak; és ti azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben van az a hely, ahol imádkozni kell.

21. Monda néki Jézus: Asszony hidd el nekem, hogy eljő az óra, amikor sem ezen a hegyen, sem nem Jeruzsálemben imádjátok az Atyát.

22. Ti azt imádjátok, amit nem ismertek;

mi azt imádjuk, amit ismerünk: mert az idveség a zsidók közül támadt.

23. De eljő az óra, és az most vagyon, amikor az igazi imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát: mert az Atya is ilyeneket keres az ő imádóinul.

24. Az Isten lélek: és akik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják.

25. Monda néki az asszony: Tudom, hogy Messiás jó (aki Krisztusnak mondatik); mikor az eljő, megjelent nekünk mindent.

26. Monda néki Jézus: Én vagyok az, aki veled beszélek.

27. E közben megjövénnek az ő tanítványai; és csodálkoznak, hogy asszonnyal beszélt; mindazáltal egyik sem mondá: Mit keresel? vagy: Mit beszélsz vele?

28. Ott hagyá azért az asszony a vedrét és elméne a városba és monda az embereknek:

29. Jertek, lássatok egy embert, aki megmonda nekem mindent, amit cselekedtem. Nem ez-é a Krisztus?

30. Kimenének azért a városból, és hozzá menének.

39. Abból a városból pedig sokan hívének benne a samaritánusok közül annak az asszonynak a beszédéért, aki bizonyágot tett vala, hogy: Mindent megmondott nekem, amit cselekedtem.

40. Amint azért odamentek hozzá a samaritánusok, kérék őt, hogy maradjon náluk; és ott marada két napig.

41. És sokkal többen hívének a maga beszédéért.

42. És azt mondják vala az asszonynak, hogy: Nem a te beszédedért hiszünk immár: mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy bizonylyal ez a világ idvezítője, a Krisztus.

43. Két nap mulva pedig kiméne onnét és elméne Galileába.“

AMI VOLT.

„Monda néki Jézus: Menj el, hívd a férjedet és jőjj ide!

Felele az asszony és monda: Nincs férjem. Monda néki Jézus: Jól mondád, hogy: Nincs férjem;

Mert öt férjed volt és a mostani nem férjed: ezt igazán mondtad.“

János 4: 16–18.

Ami volt, az a mult. Ami mult, az még nem mult el egészen. Egyszer mindenkinek találkoznia kell a multjával. Jézus rákényszerít arra, hogy szembenézzünk a multunkkal. A samáriai asszonyt is rákényszeríti erre.

A samáriai asszony mai fogalmaink szerint erkölestelen nő. Már az a tény maga gyanús, hogy öt férje volt. Aki a férfiakkal való együttélését ilyen gyakran váltogatja, annál valószínű, hogy nem özvegyorsot cserél fel ennyiszor új meg új házassággal. Ha így lett volna, bizonyára védte volna magát. A samáriai asszony ötször volt elvált asszony. Súlyosabbá teszi az esetet, hogy Samáriában a válás csak egy esetben volt megengedhető, a házasságtörés esetében. Világos tehát, hogy ez az asszony házasságtörő asszony. Öt férfi kergette el magától egymásután s most egy hatodikhoz szegődik oda. Ez a férfi már nem vette feleségül. Arra már nem tartotta jónak, hogy feleség vagy anya legyen, csak szeretőnek volt jó. Ez röviden a samáriai asszony multja. Egy mélyre süllyedt asszonyi élet.

Felmerül bennünk a kérdés, hogyan süllyedhe-

tett ilyen mélyre ez a nő? Nincs megírva indokolás-ként semmi a multjából, csak a száraz tény van leírva, aki azonban ismeri az életet, el tudja képzelni, hogyan sülyedhetett ide ez az asszony.

1. Valamikor ő is volt helyes kisleány. Mosolygó szemével napsugara volt egy háznak. Volt viruló hajadon is és nem egyszerre, egyik napról a másakra sülyedt oda, ahol most van. A bűn lassú méreg, lassan pusztít, észrevétlenül. Olyan, mint a lavina. Valahol egy hegytetőn megpöcögtet a madár egy kis hógöröngyöt, vagy megrug a zerge egy kavicsot, amely elkezd gurulni s megindul lefelé a völgybe. Útközben mindig több hó tapad hozzá, egyre nagyobb lesz, s egyre gyorsuló rohanással száguld lefelé. Útközben fákat tép ki, mint gyöngeszágulat. A tank sem tud úgy pusztítani, mint a lavina, mikor a völgybe leér. Olyan, mint egy hatalmas torony, amely ledőlteben mindent maga alá temet. Pedig úgy indult, mint egy parányi göröngy pár kilométer magasságból. Ugyanígy nő a bűn is amitől apránként. Mindig vesz magához valamit, amitől állandóan nő és dagad.

A bűn azonban nemcsak azért veszedelmes, mert kicsiben kezdődik, hanem azért is, mert útja mindig kanyargós, a végét nem lehet látni sohasem. Igazi nagyságában mindig csak az utolsó pillanatban bontakozik ki, amikor már beáll a katasztrófa is.

Amikor a tékozló fiú elindult a kanyargós úton, zsebében érezve a sok pénzt, délcegen megy a város felé, amely villódzó fényével hívogatja. Azt gondolja, hogy az igazi élet felé indul, mert a végét nem látja. Nem látja az út végén a disznóvályút, ahol lopni fog a moslékból, hogy éhségét csillapítsa. Azt sem látja, hogy milyen lesz akkor, amikor nem a háta mögött lesz a szülői hajlék, hanem előtte, amint jön majd haza. Nem látja a bűn végét.

A samáriai asszony sem gondolta, hogy odajut, ahová jutott, mikor először támadt fel benne a hit-

vesi hűtlenség, amikor először engedett a vére indulatának. Pedig oda jutott.

Egy festőről van feljegyezve, hogy szerette volna megfesteni az „utolsó vacsorát“ s ehhez a képhez embereket keresett modellnek. Először Krisztus alakját akarta megfesteni s ehhez keresett alkalmas modellt. Nézegette az embereket, hogy kit lehetne erre megkérni s végül talált egy fiatalembert, akiből csak úgy sugárzott a tisztaság. Megkérte, hogy jöjjön el a műterembe s üljön modellt egy pár napon át, hogy megrajzolhassa róla Krisztus arcát és alakját. Az ifjú boldogan ment, s a festő megrajzolta a kép főalakját. Azután telt-múlt az idő s közben elkészült a kép többi alakja is. Megfestette a tanítványokat, de megakadt Júdásnál. Júdáshoz nem tudott megfelelő modellt találni. Félretette a képet. Egyszer — hosszú idő múltán — egy csapszék előtt me-ve, lát egy embert az utca porában, amint rúgják és lökdösik, hogy menjen onnan. A lámpa fénye rávetődik a szerencsétlen ember arcára. Szemében vad indulat, sunyi alattomoság. Az egész ember lompos, rongyos. A festőben ebben a pillanatban felvetődik a gondolat: megtaláltam a kitűnő Júdás-arcot. Éppen ezt az embert keresem már régóta. Elviszi a lakására és pénzt ígér neki, ha nyugodtan ül, hogy festhessen róla. Előveszi a vásznat s nekifog a munkának. A kiválasztott Júdás ül bambán. Egyszer csak felemeli a tekintetét, ránéz a képre és elkezd hangosan zokogni. Mikor a festő megkérdezi, hogy mi történt vele, mi baja van, két kézzel mutat a félig kész képre és eszelősen kiáltja: ez én vagyok, ez én vagyok! — és a Jézus alakjára mutat. Én voltam az a fiatalember, akit idehívtott egyszer régen. Én rólam festette meg Krisztus képét. — És most én rólam akarja megfesteni a Júdást is?! Óh, mivé lettem, én szerencsétlen!

Igy teszi tönkre az embert a bűn. Nem egyszerre, hanem lassan, észrevétlenül. Ki tudja, milyen szomorú története volt ennek a modellnek is! Ő sem

gondolta, mikor először ült a festő műtermében, hogy valamikor Júdás-modell lesz belőle. A bűn nem egyszerre tesz tönkre. Ha egyszerre tenné tönkre áldozatait, akkor sokkal kevesebb áldozata lenne, mert elriadnának az emberek. A bűn lassan öl. A Sátán jól tudja, hogyan kell bánni áldozataival. Ha a samáriai asszonynak az első tilos csóknál azt mondta volna, hogy ő lesz az utca rongya, akkor az asszony ellökte volna magától a csábítót, de a Sátán a hazugság atyja, ő apránként teszi tönkre az embert, nem egyszerre.

2. A másik felelet arra, hogy miért süllyedt így le a samáriai asszony, így hangzik: az engedetlenség miatt. Nincs feljegyezve róla, de bizonyos, hogy a samáriai asszonynak is volt édesanyja. Minden anya félti a gyermekét. Az anya tekintete mindig sokkal figyelmesebb, mint másé. Az anya mindent észrevesz. A samáriai asszony édesanyja is bizonyára észrevette, hogy leánykorában a lánya mennyire szereti ápolni a testét; mennyire szereti az új ruhát; mennyire szereti frizurázni magát; mennyire szereti, ha fiúk veszik körül. Hányszor mondhatta neki az édesanyja: „Ennek nem lesz jó vége. Az élet nem flört és játék, hanem sokkal komolyabb valóság. Vigyázz!” De a samáriai asszony már leánykorában is sokkal okosabb akart lenni, mint az édesanyja. Jobban akarta tudni, hogy mi az, ami illik s mi az, ami nem illik. Anyja rimánkodó szeretetét és figyelmeztetését azzal intézte el, hogy az anyja nem ért, a mai világhoz, maradi. Így volt ez akkor is s így van ma is. Az lehet, hogy a gyermek akkor is és ma is tényleg sok mindenben tud többet, mint az édesanyja, de az bizonyos, hogy egyben felülmulhatatlan az édesanyja: nincs senki, aki jobban szeretne engem, mint az anyám és nincs senki, aki több felelősséget érezne irántam, mint ő. De ezt a samáriai asszony nem látta. Ezért akart szabadulni a fegyelemtől. Később, mikor vádolta a lelkiismerete, sokszor gondolatott arra, hogy miért nem hallgatott az édes-

anyjára. De az édesanyákra nem akkor kell hallgatni, amikor már késő, amikor már bajbakerültünk, hanem addig, amíg nem késő.

Az egyik amerikai elnökről van feljegyezve, hogy fiatalon érezte már duzzadó tehetségét és nem tetszett neki, hogy otthon olyan erős kordában tartották. Tengerész akart lenni. Majd megmutatja ő, hogy mi van őbenne! Mikor özvegy édesanyja látta a nagy vágyakozást, nem szegült ellene, csak megsíratta. A fiú elment. Az anyja kikísérte a kikötőbe. Elbúcsúztak egymástól. A fiú felment a fedélzetre. Az anyja a kikötő korlátjának támaszkodva nézte a fiát. Mikor kiadták a jelszót, hogy fel kell szedni a horgonyokat s már csörögtek a láncok, hogy a hajót eloldják a parttól, az édesanyja zokogva borult a korlátra. Ekkor a fiú, — aki azt gondolta, hogy itt a szabadulás órája — látva az anyja keserves zokogását, felkapta cökmőkját s 3—4 hatalmas ugrással kint termett a parton. Átölelte édesanyját és azt mondta: „Édesanyám! Én nem akarok olyan úton járni, amelyet te a könnyeiddel öntözöl”. Hogy ebből a gyermekből Amerika egyik legnagyobb elnöke lett, akire felnézett az egész világ, akinek működése áldás lett, az annak köszönhető, hogy ez az ember nem akart soha olyan úton járni, amelyet az anyja a könnyeivel öntöz meg.

3. A harmadik felelet arra, hogy miért jutott a samáriai asszony oda, ahova jutott, — így hangzik: azért, mert a titkolódzás útjára lépett.

Isten népe nem rejtőzik el. Isten gyermekei világosságban járnak. Mindig bűn az, amelynek rejtegetni valója van. Ádám és Éva is csak akkor akart elrejtőzni, amikor a bűn útjára lépett. Isten bizonyosan azelőtt is sokszor meglátogatta őket s ők mindig örültek, ha jött Isten. Mentek kéz a kézben és minden örömeiket elmondták és megköszönték Istennek. De mikor az első bünt elkövették, abban a pillanatban megrémültek s már nem volt mondani-

valójuk Istennek, már nem mertek eléje menni, hanem elrejtöztek előle. A bűn mindig titkolózik.

A samáriai asszony is minden bizonnyal azért jutott ilyen mélyre, mert olyan utakon járt, amelyet nem akart megmondani az anyjának. Nem mert volna feltárni a belsejét, nem mert az anyja segítségét kérni. Belement olyan dologba, amit rejtegetni kellett. Elhitte a csábítónak, hogy lehet a bűnt rejtegetni, pedig Isten világosan megmondotta, hogy nincs olyan titok, amely napfényre ne jusson. Azért hát, ha nem akarsz a samáriai asszony sorsára jutni, ne gondold olyat, amit nem mersz kimondani, ne olvass olyat, amelyet el kell dugnod, ha jön valaki és ne tégy soha olyat, amit más előtt nem lehet megtenni. Ne járj a titkolódzás útján!

4. Még azért is jutott ide a samáriai asszony, mert a hitetlenség útján járt. Nem volt ő hitetlen egészen. Voltak neki is vallási kérdései, hiszen Jézustól is azt kérdezte, hogy hol kell imádni az Istent? Volt benne vallási igazság-keresés. Mégis a hitetlenség útján járt, mert a hit elsősorban nem Istenismeret, hanem Isten mellett való döntés. Nem az a hívő, aki tudja az Isten tulajdonságait, hanem az, aki az Isten pártján van. A samáriai asszony nem az Isten mellett döntött, pedig Isten bizonnyal sokszor figyelmeztette őt. Senki sem járhat ugyanis a bűn útján úgy, hogy előbb ne kapjon figyelmeztetést. Az ilyen figyelmeztetés rendszerint a bűnnek következményeit teszi nyilvánvalóvá. Gondoljunk arra, hogy ennek az asszonynak őt válópere volt. Ötször kellett a bírák előtt állania és ötször végighallgatni a tanúkat, akiket az ura hozott oda. Micsoda szégyent és botrányt kellett elszenvednie! Mindez nem használt semmit. Jött egyik bűn a másik után. Nem hitt az Istennek, nem hitt a figyelmeztetéseknek, hiábavaló volt az Úr minden figyelmeztetése.

5. Ezzel szorosan összekapcsolódik az utolsó felelet: azért jutott ide a samáriai asszony, mert a rossz társaság útján járt.

Bizonyos vagyok afelől, hogy mikor néki döntnie kellett Isten és a világ között, ez a döntés nála nem erkölcsi, hanem személyi döntés volt. Azért döntött a világ mellett, mert olyan barátnői voltak, akik őt így befolyásolták. Olyanok közé járt, akik nem találtak másban szórakozást, csak az utcán és csak a fiúkkal. Hiába gondolt néha egy-egy tiszta pillanatában arra, hogy vannak előtte szomorú példák, azt gondolta, hogy ő majd kivétel lesz, ő nem fog mélyre kerülni. Elfelejtette, hogy régtől fogva meg van már írva, hogy jó erkölcsöt megrontanak gonosz társaságok.

A samáriai asszony ebben a történetben még nincs a züllés útjának a végén. A züllés vége az lesz, amikor a hatodik férfi is kidobja. Lehet, hogy már ehhez hű lesz. Lehet, hogy már eléggé kiélte magát. Akiknek hűséget esküdött, azokhoz hűtlen volt, ehhez talán hű lesz, de a végén ez a férfi is rátn majd és kidobja. Egy ideig él majd a testéből, azután majd nem megy ez sem és éhen pusztul el, mindenkítől megvetetten, mint az utca rongya.

Jézus meg akarja őt menteni. Eléje áll és mondja néki: „Asszony, ne tovább!” Kedves Testvérem, kit Isten Lelke elhívott e sorok olvasására, halld meg, hogy Jézus neked is arról beszél, amit talán magad előtt is titkoltál eddig és azt mondja neked: Ne tovább! Ezen az úton elpusztulsz! Ne gondold azt, hogy a multadat a hátad mögé lehet dobni! Egyszer mindenki számára eljön a nagy leszámolás és akkor a fejünkre olvasnak mindent.

A samáriai asszony azt mondja, hogy Jézus neki mindent megmondott. Jézus azt akarja, hogy ebben a mindenben ott legyen az is, amit Ő mondott: minden elvégeztetett és minden bűn megbocsáttatott. Ezért hív az Úr és állít meg útadon. Ne álljon hiába Jézus elibéd az úton! Tilalomfát, keresztet állít eléd. Ne kerüld ki s ne menj el botoran mellette tovább folytatva, ami volt!

AMI VAN.

„Ott volt pedig a Jákób forrása. Jézus azért az utazástól elfáradva, azonmód leüle a forráshoz. Mintegy hat óra vala. Jöve egy samáriabeli asszony vizet meríteni.“
János 4: 6—7.

Hat óra van zsidó számítás szerint. A mi óránk ugyanakkor déli tizenkettőt mutat. Forrón süt a nap. Jézus az utazástól elfáradva, leül a Jákób forrása mellé. Valószínű, hogy lehetett ott egy-két fa. Ezeknek árnyékába húzódik a forró dél tikkasztó ereje elől. A tanítványok nekivágtak a város felé vezető útnak. Nincs messzi a város. Körülbelül 1¼ km. lehet csupán, de ebben a tikkasztó hőségben ez az út is nagyon fárasztó. Nem is indultak volna el, ha az éhség nem kényszerítette volna őket. Nem volt azonban ennivalójuk s bementek a városba, hogy enni-valót vegyenek.

Lassan eltűnnek az úton a tanítványok is. Hallott csend borul az egész tájra, egy levél sem rezdül, egy madár sem repül, elalélt a természet. Egyszerre csak, amint felemeli Jézus a tekintetét, látja, hogy jön egy asszony vízért. Vajjon miért jön ilyenkor? A város asszonyai nem szoktak délben vízért járni, hanem vagy reggel jönnek, mikor még hűvösebb az idő, vagy este, amikor már tűrhetőbb a levegő. Miért jön akkor, mikor senki sem jön?

Ő sem járt máskor délben vízért. Ő is ott volt valamikor abban a vidáman tereferelő női csapatban, mely reggelenként, vagy esténként kijárt a kút-

hoz vízért és ilyenkor elmondották egymásnak mindazt az újságot, ami a városban van. Jókedv, mosolygás, kacagás töltötte be ilyenkor a kút környékét. Ő is ott volt közöttük. Egyszer azonban észre kellett vennie, hogy a kútra járó asszonyok közül egyik-másik furcsán rajtafelejtette tekintetét. Akkor történt ez, amikor az első válópere lezajlott, Olyan kényelmetlen volt ez a kutató, vizsgálódó, ráfeledkező tekintet. Később azt vette észre, hogy mikor odaért a kúthoz, egyszerre elhallgatott a tereferé. Mint ha fagy szökött volna be a tavaszi színpompájú kertbe, úgy húzódott egyszerre össze minden kinyíló női szív szirma s valami zavart csend lett úrrá fölöttük. Amikor egy-egy együttmaradó női csoport-hoz odalépett, egyszerre szétrebbentek. Akik máskor ráérték hosszú időn át enyelegni egymással, azoknak most egyszerre mind sietős lett a dolguk. Megmerítették korsóikat s indultak hazafelé. Ő pedig magáramaradt. Tudomásul kellett vennie, hogy kiközösítettek maguk közül és megvetik őt.

Előbb fellázadt ez ellen a bojkott ellen. Azt gondolta, hogy csak azért is dacolni fog a közvéleménnyel s járni fog továbbra is a kútra akkor, amikor a többiek. Képmutatónak bélyegezte magában mindazokat, akik nagyképpen pálcát törnek felette. Nem hallotta még ugyan Jézus mondását, melyet a tettenért házasságtörő asszony vádlóinak mondott: „*Aki közületek nem bűnös, az vesse rá először a követ*“ (János 8: 7), de valami ilyent érzett ő is. Eszébe jutott egy csomó pletyka más asszonyokról s úgy érezte, hogy ezeknek az asszonyoknak nincs joguk megvetni őt. Mindezzel ideig-óráig elhesegette magát a megvetés miatt érzett fájdalmat, de megszűntetni nem tudta. Csendes óráiban maga is kénytelen volt igazat adni nekik. Megvetette önmagát is. Szégyelte magát.

Arra a kérdésre tehát, hogy mi van a samáriai asszony életében, ez a felelet: *megvetés és szégyen*. Ez a sorsa mindenkinek, aki a bűnnek útján jár.

1. Furcsa ez a megvetés.

Előbb azért veti meg a világ Isten gyermekét, mert nem jár a bűnösök útján. Jézusra azt mondták hozzátartozói, hogy magánkívül van, meg kell fogni és erőszakkal hazavinni. (Márk 3:21.) A pünkösdi apostolok lelkesedését így fitymálták le: „Édes bortól részegedtek meg“. (Csel. 2:13.) Pálnak Festus azt mondta: „Bolond vagy te Pál! A sok tudomány téged örültségbe visz“. (Csel. 26:24.)

A bibliai bizonyosságokat folytatja az élet. Azt a fiatalembert, aki félretolja magától a pálinkás poharat s nem hajlandó a korcsmában együtt duhajkodni a társaival, megvetik és mamlasznak csúfolják a többiek. Azt a leányt, kinek fölébredt lelkiismerete tiltakozik az olyan fonók és dőzsölők ellen, melyeken a Sátán húzza a talp alá valót, félrebigygyesztett ajakkal rigolyás aggszűznek nevezik a többiek. Azt az embert, aki nem vallja, hogy a pénznek nincs szaga s inkább károsodik, semhogy szembe kerüljön az Isten törvényével, lekicsinylő mozdulattal gyámoltalan, élhetetlen, bamba embernek nevezik a többiek. Akinek pedig nem elég a templomi keresztyénség, hanem azt akarja, hogy otthonában is ő és háza népe az Úrnak szolgáljon, az elkészülhet arra, hogy félreérthetetlen mozdulattal mutatják róla a többiek, ha róla beszélnek, hogy elment az esze.

Ez azonban csak a megvetés egyik formája. Isten gyermekének el kell készülnie lenni a megvetés egy másik formájára is. Aki szilárdan megáll hite mellett, és az új életet titkolódzás nélkül képviseli a világban, azt azután nagyító alá veszi a világ. Nem nyugszik addig, amíg valami hibát nem talál benne. Lehet, hogy ezren mások élnek sokkal nagyobb hibákban és bűnökben azok között, akik a nagyítóüveg fölött kárövendezve dörzsölik kezüket, mikor felfedezték a hibát, azonban ami másnak megengedhető, sőt szabad, az nála súlyos kifogás alá esik. Nem hajlandók elismerni, hogy a megtért ember sem tökéletes ember s ebben a vonatkozásban csak any-

nyiban különbözik a többi bűnöstől, hogy Krisztus vérének erejével harcol a bűn ellen. Szándékosnak és menthetetlennek bélyegeznek benne mindent, ami tulajdonképpen csak az ördög gáncsvetésének a következménye s képmutatónak csúfolják mindent, mi életében nem fedi tökéletesen azt, amit Isten gyermekétől mindenki elvár.

Amikor azután az ember megriad ettől a megvetéstől s elkezd alkalmazkodni a világhoz, rálep a bűnösök útjára, egy ideig ünnepli talán a világ, mint olyan valakit, aki most tért meg igazán, ahogyan ünnepezték a tékozló fiút is vele együtt tékozló barátai, azután azonban menthetetlenül jön a megvetés harmadik szakasza.

A világ fiai ugyanis sohasem elégszenek meg azzal, hogy Isten fiait a saját szintjükre rántsák le. Mélyebbre akarják letaszítani. Ezzel akarnak maguknak elégtételt szerezni mindazért a lelkiismereti nyugtalanságért, amit Isten fiainak élete a világ fiai számára jelent. Ezzel akarják kisebbiteni önmaguk szemében a maguk bűneit és ezzel akarják lehetővé tenni maguk számára azt, hogy nyugodtan járhaszanak a bűnösök útján. A tékozló fiú barátai nem süllyedtek le a disznóvályúhoz, de a tékozló fiút oda juttatták s mikor azután az ő bűnük következtében ez odajutott, akkor kitaszították maguk közül és megvetették őt.

Ne áltassa azonban senki magát azzal, hogy ez a megvetés csak azoknak osztályrésze, akik Isten fia közösségéből kerülnek a világ fiai közösségébe. Akik a bűnösök útját járják, azok egymás között is így viselkednek. Rangsorolják a bűnöket s fokozatokat állítanak fel az egyes bűnökön belül is s aki ebben az emberesinálta rangsorban és fokozatban saját véleménye szerint nincs olyan mélyen, mint a másik, az mindig megveti a másikat.

Ez a megvetés a bűnnek elkerülhetetlen büntetése a földön.

2. Ez a megvetés fáj az embernek s mikor lelki-

ismerete igazat ad a megvetésnek, ebből lesz a szégyen. A bűn útján járó ember előbb vagy utóbb kell, hogy szembetalálja magát a szégyen jelenvalóságával.

Ez a szégyen is nagyon furesa. Szégyelheti-e a fény a sötétség előtt azt, hogy világos; a tiszta a mocskosok között azt, hogy fehér; az erkölcsös az erkölcstelenek között azt, hogy tiszta? Szégyelheti-e az ember Istent? Ne szégyeld tehát Istent s azt, hogy az övé akarsz lenni. Mert aki megtagadja őt az emberek előtt, annak el kell készülnie arra, hogy az embernek Fia is szégyelni fogja őt, mikor eljő az ő dicsőségében. (Luk. 9:26.)

Ne azt szégyeld, hogy nem akarsz a bűn útján járni. A bűneidet szégyeld. Szégyeld azt, hogy Isten népének sokszor vagy gyalázatára; hogy miattunk káromoltatik Isten neve a pogányok között. (Róma 2:24.) Tanuld meg áldani Istent azért, hogy megvet ez a világ s ezzel megszentelődési törekvésedben nyújt neked áldott segítséget. Köszönd meg Istennek, hogy a szégyenkezni tudás kegyelmét is adja már néked; hogy nem keresel mentséget a magad számára a mások bűneiben; hogy társad a szégyenkező samáriai asszony, aki tűző napon jár vízért, hogy elkerülje az emberek tekintetét. Akikkel emberek nem állanak szóba, az olyanokkal áll szóba Jézus. Akik bujdosásuk útján senkivel sem akarnak találkozni, azokkal akar találkozni a Megváltó. Jákób kútjánál Jézus várja a megvetett és szégyenkező samáriai asszonyt. Jézus jelenléte a megvetett és szégyenkező bűnös számára éppen úgy megvan, mint jelen valóság, mint a megvetés és szégyen.

AMI KELLENE.

„Monda néki az asszony: Uram, add nekem azt a vizet, hogy meg ne szomjúhozzam és ne jöjjek ide meríteni!

... Monda néki az asszony: Uram, látom, hogy te próféta vagy.

A mi atyáink ezen a hegyen imádkoztak; és ti azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben van az a hely, ahol imádkozni kell.“

János 4: 15, 19—20.

Az ember nem mindig tudja, mi kell néki. Csak azt tudja, hogy mi *kellene néki*. Kell az, amiről az Isten gondolja, hogy kellene az embernek. Kellene az, amiről az ember gondolja, hogy kell néki.

Mi kellene a samáriai asszonynak?

1. Csoda-víz. Mikor Jézus arról beszél neki, hogy attól a víztől, amelyet a samáriai asszonytól kér s amelyet az asszony nem hajlandó néki adni, újra megszomjúhozik az ember, attól a víztől azonban, melyet ő tudna adni, soha többé meg nem szomjúhozik az ember; az asszonyban egyszerre felmerül a vágy s megszólal ajakán a kérés: „*Add nekem azt a vizet, hogy meg ne szomjúhozzam*“, — rögtön hozzát teszi azonban az indokolást is: „*és ne jöjjek ide meríteni!*“. Azért kér tehát Jézustól csoda-vizet, hogy ne kelljen többé vízért járnia. Nem a kényelem mondatja vele ezt a kérést. Ha a város többi asszonyának és leányának azt mondták volna, hogy nem kell többé vízért járniok, mindegyik elszomorodott volna. A kútrajárás nem munka volt elsősorban

számukra, hanem szórakozás, kilépés a keleti nő zárt világából, találkozás egymással, hírre éhes képzetüknek kielégülése. Mindegyik bizonyosan büntetésnek tekinthette volna, ha nem mehetett volna többé vízért.

Egyedül a samáriai asszony szeretett volna ettől szabadulni. Az ő számára — mint láttuk — a kútrajzás nem szórakozás volt, hanem reggel, este egy-egy vesszőfutás. Mikor pedig, hogy ezt elkerülje, délben járt a vízért, forrón tűzött rá a napsugár, verítékben fürdött az orcája, lihegve járta az utat s elbírhatatlan volt számára a tikkasztó dél halott csendje, a rettenetes magány, amelyik mindig önmagával való szembenézésre kényszerítette s bűneire emlékeztette őt. Nem azért kéri tehát a csodavizet, hogy kevesebbet kelljen dolgoznia, hanem azért, hogy ezzel oldódjék meg földi életének ez a gyötrő kérdése.

A samáriai asszony nem a bűnből akar szabadulni, csupán annak következményétől. Arra — úgy látszik — nem hajlandó vállalkozni, hogy otthagyja bűnös életét és elinduljon újra a tisztaság útján megpróbálni visszaszerezni elveszített női becsületét, csak azt szeretné, hogy az emberek ne éreztessék vele becsülete elvesztését, vagy legalább neki ne kelljen erről tudomást szereznie.

Örök próbálkozása ez minden bűnös embernek. Minden bűnös rabja a bűnnek. Nem tud, de nem is akar attól szabadulni. Szenvedélyes szerelmévé vált a bűn, tudja, hogy mik a következményei a bűn útján való járásnak, fájdalmasan szisszen fel minden ostoresapásra, melyet a bűn következményeiből kószolóként kap, s ezért mindent elkövet, hogy megszabadulhasson a bűn következményétől, de tovább élhessen a bűnnek. Büntetlenül szeretne bűnözni.

Bukásra álló diák eget-földet ígér szüleinek, tanárainak és különösképen Istennek. Kétségbeesetten tud rimánkodni azért, hogy csak most az egyszer ne bukjon el, ígéreteit azonban maga sem veszi komo-

lyan. Legalább is ezt mutatja az, hogy ha könnyörületből átmegy, a jövő tanévben rendszerint megint ugyanolyan hanyag lesz.

Az iszákos is meg-megdöbben, amikor józan pillanataiban látja, hogy mivé tette az ital őt és családját is. Mikor látja sáros, piszkos ruháját, gyűrött arcát, érzi a közeledő idegösszeomlás tüneteit s látja magán körül a lakás összevert bútorait vagy edényeit, a kisírt szemű hitvestársat s a riadt tekintettel elbújó gyermekeket, akkor talán megfogadja, hogy egy kortyot sem enged le többé a torkán, de a kísértés legelő jelentkezésekor úrrá lesz fölötte megint az a vágy, hogy ihassék s azért könnyörög, hogy ilyen következmények nélkül élvezhesse az italt.

A parázna és házasságtörő is legtöbbször nem azt kéri Istentől, hogy az érzékiség bilincseiből szabadítsa meg, hanem amikor a botrány fellegei kezdenek már gyülekezni fölötte, azt kéri csupán, hogy a botránytól szabadítsa meg őt.

A bűnösnek ez az örök próbálkozása meddő próbálkozás. Jézus erre a csodára nem hajlandó. A samáriai asszony sem kap olyan vizet, amelyből, ha isznak, sem neki, sem házanépének nincs többé szűköse víze: Jézus jól látja, hogy a büntetés elhárítása a bűnös felől csak tüneti kezelése volna a bajnak, vagyis olyan gyógymód, mely lázcsillapítóval veri el csupán a lázt, de nem gyógyítja meg a láz okát s kábítószerral szünteti meg a fájdalom érzését, de nem operálja ki azt, ami a fájdalmat okozza. Jézus jól tudja, hogy a samáriai asszony a csodavíz birtokában még mélyebbre sülyedne. Az a megvetés és azégyen, amit életmódja miatt hordoznia kell neki a mire minden nap emlékezteti őt a forró délben vízért megtett út, mind egy-egy élő tilalomfa, amely azt kiáltja felé: ne járj tovább ezen az úton. Ezért nem engedi az Úr azt, hogy a bűnös következmények nélkül bűnözzék. Ezért van az, hogy még akkor is, amikor bűneinket megbocsátja, sokszor rajtunk hagyja a büntetést, mint örök figyelmeztetést arra,

hogyan szabadított ki s hová nem szabad újra visszaesünk.

A samáriai asszony azt gondolja, hogy neki a büntetés megszüntetése kellene, Jézus úgy látja, hogy a bűnösnek büntetés kell. Mert a büntetés mindaddig, míg az utolsó ítélet büntetésévé nem válik, nem ítélet, hanem kegyelem. Csak a korcsok fenyítés nélkül valók, de azokból nem is lesz sohasem fiú az Isten családjában. (Zsid. 12: 8.)

2. A samáriai asszonynak teológiai vita-kérdések eldöntése kellene.

Az erkölességi életét feszegető kérdés és a bűnnel való leszámolás elől egy vallási problémába menekül. Azt a kérdést teszi fel Jézusnak, hogy a samáriaiaknak van-e igazuk, akik azt mondják, hogy a Garizim hegyén kell imádni az Istent, vagy a zsidóknak, akik azt mondják, hogy Jeruzsálemben kell imádni.

Nem szabad abba a hibába esnünk, hogy a felvetett kérdést jelentéktelennek tekintjük. Ez a kérdés nemcsak a samáriaiak és a zsidók között elmérgesedett vita-kérdés, hanem az Istent kereső és őt imádni akaró embernek is égető kérdése volt abban az időben. A fogság utáni korban u. i. a zsidók által kiközösített samaritánusok külön templomot építettek maguknak s ennek helyéül a Garizim hegyét választották ki, amelyhez a nép történetének az az emléke fűződött, hogy a Kánaánba való beköltözés után innen kellett a népnek áldást hirdetni. (V. Móz. 11: 29, 27: 12.) Ezt a templomot Kr. e. körülbelül 300 táján építették, Kr. e. 129-ben elpusztult, a samaritánusoknál azonban továbbra is ez maradt a kultusz főhelye. A samáriai asszony által felvetett kérdés tehát évszázados kérdés, mely felett sokat vitatkoztak. Akármilyen fontos azonban ez a kérdés, mégsem üdvöntő kérdés. Jézus világosan megmondja, hogy az Isten imádása szempontjából nem a hely a fontos, hanem az imádás. S ezt mindenki meglátja, aki az igazságot keresi és nem azt, hogy neki legyen igaza. Az a tény, hogy a samáriai asszony egészen szemé-

lyes kérdéstről tér át erre a személytelen kérdésre, és kényes kérdéséről erre az elvi kérdésre, mutatja azt, hogy a lényeg elől problémákba akar elbújni és a problémákban sem Istennek akar igazat adni, hanem azt akarja, hogy Isten adjon igazat neki.

Ez is örök próbálkozása a bűnös embernek. Értelmi síkra akarja terelni az egész kérdést. Személytelen igazság keresése mögé akar elbújni életének megoldatlan gyakorlati kérdései elől. Az a tapasztalatom, hogy mikor valaki a lelki beszélgetéseket vitává szeretné átformálni, akár úgy, hogy problémákat vet fel, akár úgy, hogy ellentmond bizonyos kijelentéseknek, akkor előbb-utóbb nyilvánvalóvá válik, hogy az ilyen embernél nem értelmi síkon van baj, hanem gyakorlati vonalon. Nem azért nem hisz Istenben, mert eddigi tanulmányai, műveltsége vagy gondolkodása alapján nem tudott hinni öbenne és nem azért nem lesz a Krisztus követője, mert Krisztus életének csodás elemeit természettudományi világnézetébe nem tudja beilleszteni és nem azért nem hajlandó elfogadni Isten igéjének a bibliát, mert abban sok olyan följegyzés olvasható, mely az ő emberi ismereteinek ellene mond, hanem az a konokság és macskaüggyesség, mellyel ki akar és ki tud térni a kérdések személyessé tétele elől, előbb-utóbb nyilvánvalóvá teszi, hogy élete valamilyen pontján bűnben van megkötözve és ebből sem nem tud, sem nem akar szabadulni.

Vigyázzunk a teológiai vita-kérdésekre! Azzal, hogy tudok Istenről, még nem vagyok az övé; azzal, hogy ismerem a bibliát, még nem vagyok biblikus; azzal, hogy ismerem az igazságot, még nem vagyok keresztyén. A hit nem elméleti igazság, hanem minden pillanatban való döntés Isten mellett. A hit az az emberi magatartás, mely mindenkor mindenben igazat ad az Istennek.

A samáriai asszony azt gondolta, hogy neki

a Garizim-Jeruzsálem vita eldöntése kellene, Jézus pedig világosan látta, hogy néki megtérés kell.

Könyörögjünk Istennek, hogy ne azt adja meg nekünk, amiről mi gondoljuk, hogy kellene, hanem úgy vezessen minket, hogy miénk lehessen mindig az, amiről Ő gondolja, hogy kell nekünk!

AMI NINCS.

„Felele az asszony és monda: Nincs férjem.“

János 4: 17.

„Nincs férjem.“ Egyetlen rövid mondat, mely sokat elárul. Vajjon miért mondja el ezt az asszony? Miért tárja fel fájó sebét s miért nem hallgatja inkább el? Hiszen az az ember, aki szemben áll vele, számára teljesen idegen, sohasem látta őt. Nyugodtan mondhatta volna, hogy van férjem. Odahívhatta volna azt az embert, akivel együtt élt és közben megmondhatta volna neki, hogy én letagadtam azt, hogy nem vagy a férjem, hát ne árulj el. Vagy ha azt gondolta, hogy nem akar eljönni Jézushoz az az ember, hát mondhatta volna azt is, hogy nincs otthon az ura. De nem így tett. Hát miért árulta el magát, miért mondta meg, hogy nincs férje? Erre csak az a magyarázat lehetséges, hogy a samáriai asszony zavarban volt. Csak zavarunkban veszítjük el az uralmat ennyire magunk fölött, ilyenkor azután kibugygyan belőlünk valami, amit máskor különösen is rejtgetünk mindenki előtt. Nem tudjuk, hogyan mondotta ezt a két szót az asszony. Elpirult-e, mikor Jézusra nézett, vagy erőltetett nyugalommal, avagy talán a pökhendi szemtelenség cinikus álarca alatt ejtette ki e két szót, nem tudjuk, — de az bizonyos, hogy zavarban volt és ezért árulta el magát.

A világ fiai mindig többé-kevésbé zavarba jönnek, mikor Isten gyermekével négy szemközt maradnak. Elvesztik gúnyos fölényüket, magabiztos maga-

tartásukat. Kikerülnek a gonosz igézete alól s egyszerre felsír bennük az elveszített paradicsom utáni vágy. Elkezdzenek gyónni s feltárulnak a féltve őrzött titkok.

1. Mit árul el a belsejéből ez az asszony? Mindekelőtt azt, hogy nincs békessége. Nem tudja magát túltenni azon, hogy nem férje az, akivel él és ezért nincs békessége. Ézsaiás 57: 21-ben van megírva, hogy „*nincs békesség a hitetleneknek*“. Némelyik ember kitünően tudja mutatni, mintha volna békessége, de azután egyszer jön az áruló pillanat, amikor lehull a lepel s kitűnik a nagy „*nincs*“.

Néhány példát hozok fel erre a bibliából.

Máté 9: 9—10 és Lukács 5: 27—29-ben van leírva Lévi elhívásának története. Lévi vámszedő. Ott ül a Genezáret partján. A mammon rabja. Ezért csapta oda becsületét is, hiszen aki vámszedő lett, az az ellenséghez pártolt át és a hazaárulás bélyegét kénytelen hordozni. Lévi minden bizonytal meg találta számítását. Mindenki más, aki ismerte és nála fizetett vámot, megvetéssel nézett végig rajta és csodálkozott, hogy nem égeti kezét a pénz, melyet honfitársaitól szed el. Lévi pedig ült nyugodtan és sepegte be a pénzt. Mindenki azt gondolta, hogy ez az ember érzéketlen ember; nem zavarja hazája sorsa, az a sok nyomorúság, amely alatt népe nyög. Egyszer azonban megáll előtte egy szelídarcú ember, ránéz és annyit mond: „*Kövess engem...*“ És akkor a hideg, számító pénz-ember, nem törődve semmivel, feláll és megy Jézus után. Nem törődik azzal, hogy ő a római birodalom kinevezett hivatalnoka, akinek el kell számolnia a pénzzel és át kell adni a hivatalt. Nem törődik semmivel, megy, mint egy megigézett. Összehívja a társait és örül annak, hogy megszabadult a vámszedő asztaltól. Senki sem gondolta, hogy milyen harcok vannak a Lévi lelkében, hogy ennyire utálja önmagát és mesterségét, hogy ennyire szeretne szabadulni a vámszedéstől. De most, hogy Jézus megáll

előtte, rögtön nyilvánvalóvá lesz, hogy a bűnben élő embernek nincs békessége.

Nézünk egy másik történetet! Saul (Csel. 9: 5) diadalmasan megy előre útján. Összefogja a keresztyéneket, Reszketnek tőle. Bujdosnak előle. Dicsősége istofoka felé halad, mikor Damaskusba indul, hiszen ott a fehatalmazás a kezében, hogy nemesak Jeruzsálemben szedheti össze a keresztyéneket, hanem Damaskusban is. Katonák vannak vele, akik parancsára várnak. Megy előre diadalmasan. Már látszanak Damaskus házai. Talán épen új tervek fogamzanak meg benne a keresztyének tönkretételére. Mindenki azt gondolja, hogy boldog ember, békessége van, hiszen azt végzi, amit szeret, azt csinálhatja, amit akar. És akkor jön a fényesség, amely előtt összeesik Saul és hall egy hangot, amely ezt mondja neki: „*Nehéz neked az ösztön ellen rugódoznod*“. Még ezt neki eddig senki sem mondotta. Nem merték neki azt mondani: Saul, nem jársz jó úton, hátha a megígért Messiás az, akit üldözöl! Hátha az övéinek van igaza és nem neked! Neked nincs békességed, s csak azért megy házról-házra, mert el akarod némítani a lelki ismeretedet. És akkor egyszerre kitör egy mondat Saul szívéből, amit senki sem mert volna előbb elképzelni: „*Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?*“ Bizony, bizony... nincs békessége a bűnben élő embernek!

Ott van Zákheus, a másik vámszedő (Luk. 19:1—10). Mikor hírért hallja, hogy Jézus keresztülmegy Jerikón, nem tud otthon maradni. Pedig előkelő ember. Nem szokott a tömegben tolongani, de most ott tolong a sokaságban és próbál előre jutni, hogy lássa Jézust. És mikor ez nem sikerül neki, leteszi minden méltóságát és felmászik az első fára, nem törődve azzal, hogy kigúnyolják a gyerekek. Most semmi sem drága neki, csak egy a fontos, hogy lássa Jézust. Jézus arramenőben felnéz rá és azt mondja: „*Zákheus, hamar szállj alá, mert ma nekem a te házadnál kell maradnom*“. Milyen fürgén jön le Zákheus! A gögös

ember hogyan alázkodik meg Jézus előtt! Mindez azt mutatja, hogy nem volt békessége. Hát még mikor másnap elindul a jóvátétel útján és alázatosan mondja egymásután az embereknek, hogy ennyit, meg ennyit vett el jogtalanul s négy-annyit számol le helyébe! Azelőtt hányan irigyelhették gazdagságáért és hatalmáért s eszükbe sem jutott, hogy nem lehet békessége, pedig pokol volt számára fényes palotája, míg Jézus azt nem mondotta: „*Ma lett üdvössége ennek a háznak*“.

Vagy nézzük a bűnös asszony történetét (Luk. 7: 36—50), aki Simon farizeus házába tolakodik be, mikor ott van Jézus. Bűnös asszony. Mindenki megbotráncozik azon, hogy Jézus tűri, hogy hozzányúljon. Bizonytalán a szolgák sem akarták beengedni a házba, de nem tudták eltávolítani, mert erőszakoskodott s behatolt a házba és odaborult Jézus lábai elé. Mindenki, amikor látta őt, mikor az utcán járkált, csapdát állítva a férfiak számára, azt gondolta, hogy ez egy keményszívű, gonosz nő, akinek nincs sem szeméremérzete, sem becsülete. Senki sem tudta, hogy hogyan fáj a szíve odabent, hogy a könnyeivel öntözi a nyoszolyáját, mikor áruba bocsátja a testét. Mikor azonban megjelenik előtte Jézus, nyilvánvalóvá válik, hogy nincs békessége s nem bírja a parázna életet.

Nem lesz ez a békételenség azonnal nyilvánvalóvá. A tékozló fiú is először kellemesen érezte magát. Az első reggel, amit a városban töltött, bizonyára békésen nyujtózott, hogy nem zavarta az apja munkába. És mikor járt a maga útján, hányszor gondolhatott arra, hogy milyen jó ez az élet. Egyszer azonban csak észrevette, hogy fogy a pénze. Mikor legelőször számolta meg a pénzét s elgondolkozott azon, hogy meddig is lesz az elég, egyszerre elröppent a békessége. Attól a pillanattól kezdve még együtt mulatott a barátjaival, még szórta a pénzt, de közben mindig reszketett a keze, mikor egy aranyat az asztalra dobott. jaj, mi lesz, ha elfogy a pénz!

A bűnben nem érzi jól magát az ember. Ez az

éles annak, hogy a bűnös ember még inkább beleveti magát a bűnbe. Az ideg orvosok mutatnak rá arra, hogy a bűn úgy tudja gyötörni az embert, hogy nem tud másként szabadulni ettől a fájdalomtól, csak ha beleveti magát újra a mámorba, az új bűnbe. Új, meg új bűnmámorban keres felejtést a bűnei miatt békételen ember.

2. A samáriai asszony életében világos, hogy nemcsak békessége, hanem szabadsága sincsen.

Azt mondja neki Jézus, hogy hozza el a férjét. Hát olyan elképzelhetetlen, hogy bemegy a városba és elhozza azt, akivel él? Azt gondolná az ember, hogy már csak kíváncsiságból is elment volna az a férfi, akivel élt, hadd lássa azt az embert, aki mindent megmondott az asszonynak. S ha nem ment volna azért, akkor elment volna talán az asszony kedvéért, ha az kéri és könyörög neki, hogy tegye meg ezt a kedvéért. A samáriai asszony azonban úgy látta, hogy elképzelhetetlen az, hogy a férfi elmenjen vele, mert ha elképzelhetőnek látta volna, akkor elhívta volna. Úgy látszik, olyan embernek ismerte, aki nem tenné meg ezt sem kíváncsiságból, sem az ő kedvéért. Tényleg, később olvassuk, hogy sokan jöttek ki a városból Jézushoz, de nem olvassuk azt, hogy az a férfi is ott lett volna közöttük. Úgy látszik, a samáriai asszony jól ismerte, hogy kemény ember lehet.

Valamikor a samáriai asszony volt a hódító úrnő, aki az ujja köré csavarta a férfiakat, most a hódító úrnőből kiszolgáltató eseléd lett. Nincs szabadsága. Már régen nincs. Már akkor sem volt, amikor azt gondolta, hogy van. Mikor azt gondolta, hogy eltépték hitlevelét, szabad immár és boldogan sietett az őt elcsábító, vagy az általa elcsábított férfi karjai közé, már akkor sem volt szabadsága, mert aki bűnt cselekszik, az szolgája a bűnnek. Nem ismerjük azokat a férfiakat sem, akikhez férjhez ment egymásután, de bizonyos, hogy rosszabb volt mindegyik csere,

mint az előző. Mindig lejjebb bukott a samáriai asszony.

Hát miért nem hagyta abba? Hát miért nem tudott megmaradni valamelyik mellett hűséggel? Vagy miért nem hagyta ott ezt az egész életet? Miért?! Mert nem tudta nem csinálni. Egyszer talán a férfi kezdte, aki úgy nézett rá, mint könnyű prédára, más-kor meg ő volt éhes és nem tudta abbahagyni. Azt hitte, hogy a vére az, aminek nem tud parancsolni. Mi látjuk, hogy nem test és vér ellen volt neki sem tusakodása (Ef. 6: 12), hanem a hatalmasságok ellen nem tudott mit tenni. Maga az Úr mondja a Sátán-ról, hogy erős fegyveresekkel őrizteti palotáját. (Lukács 11: 21—22.)

Itt van a nagy tragédiája minden bűnös ember-nek: nem tudok tovább élni a bűnben, nincs békességem, de nem tudom abbahagyni, mert nincs szabadságom. Azt cselekszem, amit gyűlölök. Ez a zokogás tör ki ebből az asszonyból, mikor azt mondja: nincs férjem.

Ha itt állana az Úr előttünk és nem tudnánk előtte semmit sem eltitkolni, vajjon nem kellene-e nekünk is így szólni: „Nincs békességem és nincs szabadságom!” Tovább nem folytatom, mert a többi holnap következik, de a holnapból annyit mégis hadd mondjak el: Igen, békességed és szabadságod nincsen! Igen, samáriai asszony, férjed nincsen! De van Krisztusod, aki a békesség fejedelme s aki ha megszabadít, igazán szabadok leszünk.

AMIT KAP.

„Monda néki az asszony: Tudom, hogy Messiás jó (aki Krisztusnak mondatik); mikor az eljő, megjelent nekünk mindent.

Monda néki Jézus: Én vagyok az, aki veled beszélek.

Eközben megjövének az ő tanítványai és esodálkoznak, hogy asszonnyal beszélt; mindazáltal egyik sem mondá: Mit keresel? vagy: Mit beszélsz vele?

Otthagya azért az asszony a vedrét és elméne a városba és monda az embereknek: Jertek, lássatok egy embert, aki megmonda nekem mindent, amit cselekedtem. Nem ez-é a Krisztus?“

János 4: 25—29.

Látszólag semmit sem kap a samáriai asszony. Még vizet is elfelejt meríteni. Vedrét is otthagya. Úras kézzel fut a város felé, hogy felriassza déli pihenésükből az embereket s lihegve mondja a hírt: „Jertek, lássatok egy embert“. Ezek a jelenségek mutatják azonban legjobban, hogy a samáriai asszony szíve tele van elfojthatatlan, túlaradó örömmel. Nagy örömet kapott tehát a Jézussal való beszélgetésben. Mi volt ez a nagy öröm?

1. Szeretetet kapott és ezért tele van a szíve örömmel.

Kapott ő már máskor is szeretetet. Az ő bölcsője fölé is odahajolt az édesanyja átszellemült arca, mi-

kor nézegette, milyen édesen alussza az igazak álmát. Őt is ölbekapta s össze-vissza csókolgatta az édesapja és édesanyja, mikor gagyogó gyermek-ajka valami édes kis bohóságot mondott. Mindez azonban már a régmúlté. Mióta felcseperedett, szerelmet sem kapott, de szeretetet nem. Felgyúlt férfivágyak csókos mámorában éreznie kellett, hogy a testi szerelem nem őt szereti, hanem önmagát szereti, nem szeretet tehát, hanem önzés. Nőtársai részéről pedig megvetés volt az osztályrésze, amit öntelt gögnök érzett, melynek fogalma sincs a szegény megvetettnek belső harcairól.

Most találkozik újra a szeretettel. Egy fiatal férfivel áll szemben, de ez a fiatal férfi nem úgy közeledik hozzá, mint férfi a nőhöz, hanem mint ember az emberhez, még inkább úgy, mint Isten embere az emberhez. Vagy talán egyenesen úgy, mint Isten az emberhez.

Ez az ember zsidó, tehát ellensége néki, mégis bizalommal kér tőle vizet s nem fortyan fel, mikor ő az ősi gyűlölettel fűtve, botránkozó szemrehányással felel a bizó közeledésre.

Ez a férfi rabbi, tehát olyan valaki, akinek a közvélemény szerint nem illik nővel, különösen idegen nővel szóbaállani. A tanítványok is elesodálkoznak, mikor visszajönnek a kúthoz, hogy „*asszonnyal beszélte*“. Ez a fiatal rabbi nem vallja, hogy a nő képtelen a hitgazságok felfogására s ezért esztelenséget cselekszik, aki leányait a törvényre tanítja. Nem rabja annak az előítéletnek, mely ezt tanítja: „*inkább dobd a tűzbe a törvényt, semhogy nőknek akard tanítani*“. Ez a rabbi nem veti meg őt, hanem komoly kérdésekről beszél vele.

Ez a fiatal ember ott a kútnál nyilvánvalóan próféta. Belelát a múltba. Nem titok előtte, amit idegen emberszemek nem láthatnak. Belelát a jövőbe. Tudja, mint fognak megoldódni évszázadok óta megoldhatatlannak látszó s gyűlölettel kezelt s ezáltal elmergesített nagy nemzeti és vallási kérdések. Tud

róla mindent, mégis így foglalkozik vele, a léha, bűnös asszonnyal.

Így még sohasem szólt hozzá férfi. Az, aki vele beszél, szereti őt ennek a szónak legnemesebb értelmében. Minden szava, tekintete, egész lénye a szeretetet sugározza, mely szó nélkül, pusztán jelenlétével a elítél minden bűnt, de lehajol szeretettel minden bűnöshöz. Az, aki vele beszél, barátja a bűnösöknek. Nem büntársa, cinkosa, kihasználója, hanem igazán barátja.

Ez a szeretet Jézus szívében nem csak a samáriai asszony iránt volt meg. Ezt érzi, ezt mutatja s ezt hirdeti ő minden bűnös iránt. Utolsónak tartanak az emberek? Lemondott rólad mindenki? Szidalommal emlegetik még a nevedet is folyton? Magad is úgy érzed, hogy joguk van így viselkedni azoknak, akik a tiéd? Vedd tudomásul, hogy van valaki, aki szeret téged. Messze gurultál tőle, mint a szegény asszonytól a drakhmája; belepett a por; sárba tiportak, láthatatlanná vált lelked az Isten képe? Ő lehajol érted a legmélyebb fertőbe. Érted, átszögeztet kezeivel felemel onnan. Nem utálkozik feletted. Könnyével és vérével mos tisztára és keblére ölel.

Lehetsz nyájától elszökött bárány, fehér gyapjadat sárossá csapzotta az eső, tövis és bogánccsal van tele. Tört végtagokkal heversz keserves bégetéssel egy sziklahasadék mélyén. Megérdemelnéd, hogy ott pusztulj el. Csak az a sorsod, amit magad kerestél és szereztél magadnak. Ő utánad jön, lemegy érted, ruháját megtépi a szikla, homlokára koronát fon a beszűrődő tövis, mégis lemegy érted. Nem lehetsz olyan mélyen, hogy oda utánad ne menne s aztán karjaiba vesz. Azt várnád, hogy jól össze fog szidni s ő dobogó szívére szorít téged és szennyes oreádat ő csókjával borítja. Így szeret!

Ez a szeretet nemesak azáltal okoz örömet a samáriai asszonyban és minden bűnös ember szívében, mert hiszen minden embernek öröm az, ha szeretik, hanem azért is, mert ez a szeretet arról beszél, hogy

a kitaszított senkinek is van még értéke valakinek a szemében. Van valaki, aki az ilyen töredezett nádat, mint hasznavehetetlent, el nem dobja és a pislogó mécesest, mint ami már világitásra nem alkalmas, csak a levegőt rontja s teszi bűzössé, el nem oltja.

2. A samáriai asszony Messiást kapott és ezért van tele a szíve örömmel.

Nem ismerjük a samáriai asszony Messiás-fogalmát. Abban az időben a legkülönbözőbb Messiás-hitek éltek az emberek szívében, minden Messiás-hitben benne volt azonban az a reménység, hogy a Messiás helyreállítja majd azt, amit az ember és a bűn elrontott. Akinek egész gondolkodásmódja a földi életre volt beállítva, az természetesen aranykorról álmodott a Messiással kapcsolatban, azt hitte tehát, hogy ha eljön a Messiás, nem lesz többé szegénység, betegség, elnyomatás, nyomor stb., hanem jólétben fog dűskálkodni mindenki. Akinek gondolatvilága és egyénisége nem tapadt ennyire a földhöz, hanem érzéke volt a lelki értékek iránt is, az a Messiással kapcsolatban arra gondolt, hogy ha majd a Messiás eljő, megtöri a bűn hatalmát. Jobbak, erkölcsösebbek lesznek az emberek s így élet lesz az élet, inkább, mint ma. Akinek gondolatvilága Istenre irányult, azok nem vízszintes síkban, tehát földi, vagy erkölcsi vonalon képzelték el a Messiás helyreállító munkáját, hanem azt várták, hogy a Messiás az Isten és az ember között megromlott viszonyt fogja helyreállítani, főpapként szerevezve engesztelést a nép bűneiért.

A samáriai asszony nem mondja meg, hogy ő mit vár az általa is várt Messiástól. Bizonyos azonban abban, hogy ő is várja benne és általa a bűn által elrontott életének rendezését és helyreállítását, amit mi mai szóval váltságnak nevezünk. Krisztusnak az a kijelentése, mellyel leleplezi önmagát, mint Messiást, a samáriai asszony előtt nyilvánvalóvá teszi azt, hogy elérkezett számára az a csodálatos pillanat,

mikor vége lehet az életében mindannak, amiért megvetés az osztályrésze, amiért ő maga is megútálja önmagát s kezdődhetik egy új élet, mely után tiszta pillanataiban annyiszor sírt. Lehet-e csodálkozni azon, hogy ennek úgy örül, hogy ebben az örömeben minden mást elfelejt s csak ezt akarja mindenkinek hirdetni.

Mi már többet tudunk a Messiásról, mint a samáriai asszony. Mi már nemcsak azt tudjuk, hogy lehetőség van a bűnösnek arra, hogy Isten megbékéltessen vele s új teremtéssé teremtse, mi tudjuk, hogy a kereszten már minden elvégeztetett, hogy Krisztus az ő bűnösök iránt való szeretetét nem csupán abban mutatta meg, ahogyan szólt hozzánk s ahogyan érzett irántunk, hanem abban is, hogy azonosította magát velünk bűnösökkel, bűnné lett miérettünk és mi helyettünk és elszenvedte miérettünk s mi helyettünk a mi bűneinknek minden kárhozatos büntetését. Ebben az Ő csodálatos, vérig tartó szeretetében mindent elkészített a számunkra. Nem kell többé önmagunkra vezető vezeklésekben keresnünk bocsánatot Istennél és békességet önmagunknál azért, ami volt, mert Krisztus véérért elhangzott fölöttünk a csodálatos evangélium: „*Megbocsáttattak néked a te bűneid*“. Nem vagyunk többé magunkra hagyatva, megtisztított életünk új szakaszában az új élet harcaiban, mert velünk van az, aki erősebb, mint eddigi rabtartó urunk, a Sátán, s nem hagy minket feljebb kíséretelni, mint ahogy elszenvedhetnénk.

Megváltónk van nekünk s mióta Ő megjelent, azóta senkinek sem kell bűneiben és bűnei miatt el-kárhoznia, csak a hitetlennek. Érzed-e ennek örömet? Feszíti-e szívedet úgy, mint a samáriai asszonyét, hogy felejtve mindent, forró nap tüzét, szomjúságot, vedret, eddigi bujdosó életét, rohan s kiáltja mindenkinek: Itt a Messiás, jertek és lássátok őt!

AMIT AD.

„Otthagya azért az asszony a vedrét, és elméne a városba és monda az embereknek: Jertek, lássatok egy embert, aki megmonda nékem mindent, amit cselekedtem. Nem ez-e a Krisztus?”

Kimenének azért a városból és hozzá menének.

Abból a városból pedig sokan hívének benne a samaritánusok közül annak az asszonynak a beszédéért, aki bizonyítást tett vala, hogy: Mindent megmondott nékem, amit cselekedtem.

Amint azért odamentek hozzá a samaritánusok, kérését, hogy maradjon náluk; és ott marada két napig.

És sokkal többet hívének a maga beszédéért.

És azt mondják vala az asszonynak, hogy: Nem a te beszédédért hiszünk immár: mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy bizonynyal ez a világ idvezítője, a Krisztus.“

János 4: 28—30, 39—42.

Ma az a kérdés áll előttünk, mit ad a samáriai asszony az Úrnak? Látszólag erre a kérdésre hamar kész a felelet, hiszen tulajdonképpen csak egy valamit ad, illetve azt is csak otthagya, — egy üres vedret. Ez az egész, amit ad. Azonban ez az otthajjtett üres veder csodálatos jelkép. Azt jelenti, hogy az asszony így gondolkozik: Most jönnek a tanítványok a város

felől és hozzák az élelmet. Jézus el lesz foglalva. Nem beszélhet most tovább vele, azért elmegy. De majd visszajön. Ennek a visszatérő szándékának jelképe az üres veder. Aki egyszer Jézussal igazán beszélt, az szeretne mindig a közelében maradni.

Gondoljunk Márk 5-ben a gadarénus történetére. Mikor kiűzte belőle Jézus az ördögöket s azok disznónyájba mentek bele, a gadarénusok el akarták kergetni Jézust vidékükre. Ekkor a meggyógyított ördögös arra kéri Jézust, hogy hadd mehessen vele. Szeretne vele maradni mindig, hiszen Jézus volt az első ember, aki hozzá szeretettel közeledett, aki úgy szólt hozzá, mint ember az emberhez s akinek áldott szava nyomán meggyógyult és békességet nyert. Az már más kérdés, hogy Jézus nem engedi meg, hogy vele menjen, hanem visszaküldi az övéihez, de a tény mégis az, hogy a gadarénusban ott a vágy, hogy Jézussal maradjon.

Vagy gondoljunk az emmausi tanítványokra. Mennek húsvét ünnepén húsvéti lélek nélkül, nagypénteki szomorúsággal a szívükben Emmaus felé és ahogy mennek, melléjük csatlakozik egy vándor — az Úr Jézus. Amint magyarázza nekik az írásokat, hogy mindennek így kellett történnie, közben hazatérnek. Jézus tovább akar menni. És akkor könnyörögnek neki, hogy maradjon velük, ne menjen el tőlük. Úgy fáj a szívük, míg meg nem világosította Jézus a nagypénteki eseményeket, csoda-e, ha marasztalni akarják a nagy magyarázót és vigasztalót?

Nem lehet tehát csodálkozni azon sem, hogy mikor Sikár lakói kijönnek és hallgatják Jézust, mind azért könnyörögnek, hogy maradjon velük. Itt nem szabad elfelejtenünk azt, hogy samaritánusok kérnek erre egy zsidó embert. Az ellenséget kérik, hogy maradjon ott. Gondoljunk arra is, hogy a samáriabeliek mikor egyszer Samárián átmelve, Jézus szállást kerestetett, nem adtak neki szállást. Jakab és János úgy felháborodtak ezen, hogy azt akarták kérni,

hogy a mennykő csapjon le a faluba és pusztítson el tűzzel mindent. Ezek a samáriabeliek pedig most könnyörögnek, hogy maradjon közöttük. A szeretetnek a Krisztusba való kapaszkodása ez. A samáriai asszonynak otthagytott vedre is a Krisztusba való kapaszkodásnak a jelképe. Vallomás: „Szívből szeretlek, Jézusom!”

Érzel-e valamit abból, hogy gerjedezik a szívedben valami, mint az emmausi tanítványokban? Érzed-e azt, hogy szeretnéd nagyon szeretni Jézust? Ha ez az érzés van benned s fáj, hogy üres a kezed és nem adhatsz semmit annak, ki mindent odaadott érted, ne félj, mert többet úgy sem adhatsz, mint a szíved szerelmét. Ennél kevesebb pedig neki nem is elég. Azt várja tőled, hogy add oda magadat, bűnös emberi szívedet — egészen.

A szeretet azonban nem csupán érzés. Az a szeretet, amely meg tud maradni elrejtve a szív mélyén, nem szeretet. A szeretet letagadhatatlanul kitör és gyakorlattá válik. A samáriai asszonynál is. Nála abban jelentkezett, hogy ő bizonyosságot tett, beszélt róla. A szeretet mindig beszédes. Amivel tele van az emberi szív, arról szól mindig a száj, mert a szív teljességéből szól a száj. Így lett a léha samáriai asszonyból az üdvnek hírnöke.

1. Azonnal bizonyosságtevővé vált. Pedig nem történt benne semmi különös. Az, amit várt, hogy a Messiás helyrehozza a dolgokat, nem történt meg vele. Maradt a régi bűnös. Nem is érez semmi csodálatos felszabadulást, csak azt tudja, hogy Jézus, aki azt mondta, hogy Ő a megígért Messiás, leplezte őt, de egyben reményt is ébresztett benne új életre. Nem tanácskozik testtel és vérrel, nem vár arra, hogy majd akkor fog szólni, ha igazán megismerte az Urat, hanem mikor látja, hogy Jézus másikkal van elfoglalva, a legelső adandó pillanatot felhasználja, hogy indujon a városba és hirdesse, hogy itt van a megígért Messiás.

Ha szeretéd Jézust, induj el a bizonyosságtétel út-

ján késedelmeskedés nélkül azonnal. Ne várd, hogy majd többet fogsz róla még hallani, hanem add tovább azt, amit kaptál, mert ez a megtartatás útja. Ne hagyj senkit kétségben a felől, hogy szeretted Jézust!

2. A másik dolog, amit ki kell emelni a samáriai asszony bizonyosságtevő szolgálatából, az, hogy nem engedi magát akadályoztatni a bizonyosságtételben alkalmatlanságának gondolata által. Amikor kikerült Jézus bűvköréből és arra gondolt, hogy mit is mondjon most az embereknek, bizonyára felmerült egy pillanatra az a gondolat benne, hogy hiába fog akármit is mondani, az emberek nem fognak rá hallgatni. Azt fogják mondani neki: Te beszélsz nekünk, te sőpredék? Te akarsz minket tanítani? Te akarsz minket megtérésre vezetni? Valószínű, hogy tényleg ő lehetett az egész városban a legalkalmatlanabb erre a szolgálatra.

Lehet, hogy arra is gondolt, hogy talán el kellene mennie a rabbihoz és őt rávenni arra, hogy menjen el Jézushoz. Annak a szavára talán hallgatni fognak majd az emberek. Mindezeket a gondolatokat elkergette magától. És joggal. Mert a bizonyosságtételben sohasem jelenthet akadályt az a bűn, amelyet már elítéltem és amellyel szakítottam. Csak az a bűn jelent akadályt és gátlást, amivel még nem szakítottam, amivel még nem tagadtam meg a közösséget. Az a tény, hogy a samáriai asszony mer beszélni arról, hogy megtalálta a Messiást, mutatja, hogy ő már leszámolt eddigi bűnös életével.

Gondoljunk a Saul esetére is. Üldözte az egyházat. István vére tapadt hozzá. Ha valaki alkalmatlan volt arra, hogy apostol legyen, akkor ő bizonyára az volt. Mégis merte vállalni ezt a szolgálatot. Tudta, hogy sanda szemmel néznek rá a zsidók s bizalmatlanul a keresztyének, de nem fél. Ő már elítélte a multját, ezért mer beszélni arról, hogy üldözte az anyaszentegyházat, hogy javasolta az István megköveztetését. Mer beszélni a bűneiről, mert szakított velők.

Vagy gondoljunk Péter történetére. Ha valaki az apostolok közül alkalmatlan volt arra, hogy az anyaszentegyház juhait legeltesse, akkor Péter az volt. Hogy beszéljen ő bizonyágtételről, mikor megtagadta az Urat háromszor is és megesküdü, hogy nem is ismerte soha! Az Úr mégis megengedi, hogy legeltesse bárányait, mert Péter már megsiratta az Úr megtagadását. Emberek előtt sem csinál titkot abból, hogy megtagadta, ezért mer így írni: „*vigyázzatok, mert a ti ellenségetek, az ördög, mint ordító oroszlán szerte jár, keresvén, kit elnyeljen.*“ (I. Péter 5: 8.)

Minden bűnöm, amelyet elítéltem, minden bűnöm, amellyel a közösséget megtagadtam, amelyet letettem az Úr lábaihoz s amelyet az Ő vére eltörölt, többé nem gátolhat engem abban, hogy hirdessem az evangéliumot. Merek beszélni arról, ami volt, mihelyt nincs többé.

3. A samáriai asszony bizonyágtévő életében a harmadik vonás az, hogy alkalmatlan időben is elmegy bizonyágot tenni.

Ha valaki egy kicsit is gondolkodott volna a samáriai asszony helyében, bizonyára arra kérte volna Jézust, hogy maradjon ott legalább estig, hogy így mások is hallhassák őt, mert a déli tikkasztó melegben, amikor a legtöbb ember otthon ül a hűvösön, vagy éppen ebédel, nem alkalmas az idő arra, hogy jöjjenek Jézust hallgatni. Majd ha bealkonyodik és hűvösödni kezd, majd akkor kijönnek az emberek és akkor szólhat hozzájuk. Így gondolkodott volna a legtöbb ember. De a samáriai asszony nem gondolt erre. Fogja magát és a forró napon siet vissza a városba. Bekopog a házakba és hívogatja az embereket: Jöjjetek ki és nézzétek meg a Jákób kútjánál ülő prófétát, mert azt hiszem, ő a megígért Messiás. Hányan lehettek, akik azt felelték neki, hogy hagyjon békét nekik ebéd idején és ebben a forróságban, de ő nem hagyott nekik békét és hívogatott tovább: Jöjjetek ki és lássátok meg, hogy ki ő. Másutt talán

ebédután pihentek s az asszony hívására ingerülten feleltek, hogy hagyja őket aludni, de ő tovább könyörög: Emberek, ne aludjatok, mert itt van Krisztus! Aludni máskor is aludhattok, de Krisztussal talán már soha nem találkozhattok, ha most elmulasztjátok. Nem törődik semmivel, mert felelősséget érez a város iránt. Úgy érzi, hogy olyat kapott, amit nem lehet tovább nem adni. Nem hallgathatja el, hogy Krisztus itt jár a város szélén.

4. Milyen csodálatos az is, hogy a samáriai asszony bizonyágtévő szolgálata egyszerű hívogatás. Nem prédikál, nem tart előadást. Nem oktatgat, csak hívogat: jöjjetek és lássátok! Nem mond mást, csak azt, hogy te is jöjj és láss. Én nem tudom elmondani, hogy nekem mit mondott, az túlhaladja az én értelmemet, de tudom, hiszem, hogy ő a Krisztus, hát jöjj és lásd meg te is, hogy ő a megígért Messiás. Jöjj és láss!

Hát mondd, olyan elképzelhetetlenül sok ez? Ezt nem várhatja el tőled is az Úr?! Ha a samáriai asszonytól ezt elfogadta, hát tőled nem fogadhatja el?

5. Még egy csodálatos dolog történik a samáriai asszony életében. Ezt is az Úrnak adja oda. És ez az, hogy a bizonyágtévő szolgálattal eltűnik a történetből. Hozzá még szólnak az emberek, de ő már nem szól az emberekhez. A samáriai asszony tehát olyan csodálatos bizonyágtévő tud lenni, aki el tud tűnni azért, hogy Krisztus tűnjék elő. Nem akar ő az érdeklődés központjában lenni. Nem akarja, hogy mindenki róla beszéljen. Csak azt akarja, hogy mindenki maga menjen meggyőződni arról és maga lássa meg, hogy itt a Krisztus. Boldog örömmel elegyedik bele a sokaságba, mint szürke senki. Talán ott ül a sokaságban és kimondhatatlanul boldog. Ragyog az orcája, csillog a szeme, hogy ennyien hallják azt, akit ő olyan nagyon szeret: Krisztust, a világ Megváltóját. Oh, milyen csodálatos. Keresztelő János-i alázatosság: neki növekednie kell, nekem pedig alább szállanom! Nem az a fontos, hogy a samáriai assz-

szony vezetett Krisztushoz valakit, hanem az a fontos, hogy megtért. Nem az a fontos neki, hogy össze tudja számlálni, mennyi embert gyűjtött Krisztus köré, hanem az, hogy Ő legyen minden mindenkben. A vőfély öröme ez, aki örül, hogy a vőlegénynek öröme van. Boldogan örül, mint a vőlegény barátja.

A mai előadás címe ez: amit ad, és végül oda jutunk, hogy ez is arról beszélt, hogy: mit kap. A samáriai asszony kapott mindenekelőtt hitet. Mert a bizonyágtételnek az az első áldása, hogy Isten az én hitemet erősíti meg velem. Az én hitemet ajándékozta meg benne új erővel. Először csak arról beszélt, hogy jőjjetek és lássátok, nem ez-ó a Krisztus, a végén pedig már bizonyágot tud tenni, hogy ez a Krisztus. A kérdésből bizonyosság lesz. Ez az egyik, amit drága eredményként kap.

A másik, amit kap, amiről majd holnap beszélünk: kap egy csomó lelki testvért a bizonyágtétele nyomán, akik vele együtt vállalják, hogy most már *„nem a te beszédedért hiszünk immár: mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy ez a világ idvezítője, a Krisztus“*.

Testvérem, Krisztus mindent odaadott érted, neked, hogy ne adnál te is mindent oda érte, néki!

AMI LESZ.

„Abból a városból pedig sokan hívének benne a samaritanusok közül annak az asszonynak beszédéért, aki bizonyágot tett vala, hogy: Mindent megmondott nékem, amit cselekedtem.

Amint azért odamentek hozzá a samaritanusok, kérék őt, hogy maradjon náluk; és ott marada két napig.

És sokkal többen hívének a maga beszédéért.

És azt mondják vala az asszonynak, hogy: Nem a te beszédedért hiszünk immár: mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy bizonynal ez a világ idvezítője, a Krisztus.

Két nap mulva pedig kiméne onnét, és elméne Galileába.“

János 4: 39—43.

A samáriai asszony bizonyágtételére sokan hisznek az Úr Jézusban. Kérésükre az Úr Jézus még ottmarad két napig. Érthető a kérés. Érthető, hogy Jézus teljesíti azt. Milyen csodálatos lehetett az a két nap! Ezen a két napon ott ül jóformán az egész város Jézus lábainál, hiszen sokan hívének benne a samáriaiak közül az asszony beszédéért, amikor pedig ottmarad Jézus, még sokkal többen hívének benne az ő maga beszédéért. Megáll a város élete. Az iparos becsukja műhelyét, a kereskedő bezárja boltját, a szántó-vető is abbahagyja munkáját, mert mindenki ott akar ülni a Jézus lábainál.

Még csodálatosabbá válik ez a két nap, ha Jézus élete történetét végiggondolva, észrevevessük, hogy ez az egyetlen tömegébredés Jézus életében. Jézus mindig egyes lelkeket ébresztett fel, mint: Máté, Péter, Jakab, Mária Magdaléna. Rendszerint egy vagy két ember az, aki hitre jut Jézus bizonyágtétele nyomán. Ez nem jelenti azt, hogy nincsenek körülötte tömegek. Körülötte tömegek mindig vannak, de azok nagy részének csak a csoda-doktor kell benne, és nem a Megváltó, a világ Krisztusa. Jézus életében Samáriában van az egyetlen tömegébredés, amikor egy város jut hitre.

Azonban még ez sem a legnagyobb csoda ebben a történetben, hanem az, hogy ennek a városnak nem kell csoda. Egészen bizonyos, hogy ott is voltak nyomorult betegek, akiket nem tudtak meggyógyítani: süketek, vakok, bénák; ott is voltak bizonytalán egyéb nyomorultak, gonosz lelkektől megszállottak és a város lakói bizonytalán hallottak már Jézus csodatévő erejéről és mégis egyetlen beteget sem visznek hozzá. Nékik az evangélium kell. Másutt, ha megjelenik Jézus, még a saját városában is, még késő este is körülveszik az egész házat s mindenki viszi oda a maga nyomorúságát, hogy megszabadítsa tőle Jézus. A samaritanusok egyedül az ígére szomjasak. Úgy érzik magukat, mint az oszlop-apostolok a megdicsőülés hegyén. De azután, mikor híre jár annak, hogy Jézus elmegy tőlük, felmerül bennük a nagy kérdés: Mi lesz ezután?

1. Erre a kérdésre az első nagyon kemény felelet az, hogy Jézus elmegy. Jézusnak a testi jelenléte tehát nem rögzíthető. Jézust nem köthetem le. Az élményeket, amelyek jelenlétével kapcsolatosak, nem konzerválhatom. A manát sem lehetett eltenni, hanem minden nap ki kellett menni érte a sátorból és fel kellett szedni minden nap, mert amit eltettek belőle, az másnapra megbűzhödött. Amint az élmények, úgy a konferencia sem konzerválható. Egy-egy nappal meghosszabbítható, de egyszer mégis vége lesz és

azzal elillan, mint a Krisztus jó illatja, mellőlünk az a csoda-levegő, ami a konferencia levegőjét alkotja. A Péter kívánsága ébred fel bennünk újra meg újra minden konferencián: Uram, jó minékünk itt lenni! Mennyivel könnyebb itt kereszténynek lenni, téged szeretni, ahol emel a mások éneke, hite, imádsága! Uram, maradjunk itten! — De ez nem lehet. A konferencia véget ér. Az élmények elröppennek és Jézus továbbmegy. Mikor azután magunkra maradunk, jönnek a kudarcok az életünkben, mint a tanítványok életében, amikor a megdicsőülés hegyéről lejövet nem tudták meggyógyítani az ördögös gyermekeket. Elálmosodunk a világban, mint a szüzek, akik várják a vőlegényt. Felöltöznek, azt akarják, hogy készen várhassák őt, van mécesük is, de mikor késik a vőlegény, rájuk nehezedik ennek a világnak az álmosága és elaluszni. Így szokott ez lenni. Mikor Jézus elmegy, nekibátorodnak az alvilági erők és elkezd dolgozni a Sátán. Bizony ez lesz, mikor Jézus elmegy. Harcok, küzdelmek — győzelmekkel és kudarcokkal tarkítva — lesznek, ha Jézus elmegy.

Mikor az ember morzsaszédéskor hallgatja azoknak beszámolóját, akik már többször voltak konferencián s elmondják, mi történt velük, szomorúan tapasztaljuk, hogy mennyi kudarcról számolnak be. Felmerül ilyenkor bennünk a kérdés, hát érdemes-e konferenciára menni? Hadd mondjam meg bizonyágtételképen, hogy ha el is megy tőlünk Jézus, mégis érdemes volt vele lenni. Ezt a samáriaiak is érezték.

2. Mi lesz azután, ha Jézus elmegy? Erre a kérdésre a második felelet ez: Mégis velünk marad! Ez valami csodálatos dolog. Mikor áldozócsütörtökön elmegy, az mondja a tanítványoknak: „*Imé én titektek vagyok minden napon*“. Ez az ő csodálatos és titokzatos jelenléte: nincs itt és mégis itt van. Hát hogy lehet ez? Úgy, hogy Jézus mindig közösséget teremt és ebben a közösségben marad ő csodálato-

san velünk és bennünk. Mindenütt, ahol kiválasztja az Úr az övéit, azokat mindig össze is tömöríti, családdá forrasztja s ha csak ketten, vagy hárman vannak is, ott van közöttük ő is. Valahányszor összegyűlnek, mindig róla beszélnek. Eddig talán nem tudtak másról beszélni, csak arról, hogy mi újság a városban, most ez már nem érdekli őket, — csak Jézusról beszélnek. Próbálják felidézni, amiket mondott, az ige-magvakat szedik össze, hogy megőrizték. Mindig róla beszélnek.

3. Ne felejtjük el, hogy az a Jézus, akiről beszélnek, zsidó, ők pedig samáriabeliek, azaz ellenségek. Gondoljunk arra, hogy mikor Jézus vizet kér az asszonytól a kútnál, az asszony megbotránkozik azon, hogy zsidó vizet mer kérni samáriabelitől. A közösségben azonban *eltűnnek az ellenségeskedések*, eltűnik még a zsidó és samáriabeli között is. Pedig ez nem egyéni gyűlölet volt, hanem közösségi gyűlölet, amely odáig fejlődött, hogy a samaritánusok nem voltak hajlandók még szállást sem adni az átvonuló zsidóknak, pedig a keleti ember számára ez a legnagyobb sérelem. A zsidók meg nem voltak hajlandók azon az úton járni, amelyen a samáriabeliek jártak, hogy még csak a pora se tapadjon a samáriabelieknek hozzájuk. Nemcsak a földön nem akarnak egy úton járni, de még Isten előtt sem. Nem engedték be a templomukba sem őket. Krisztus közelében azonban nem lehet az embereknek haragban lenni. Ebben a csodálatos közösségben csodálatos megbékélés lesz. Régóta melengetett haragok párolognak el. Emberek, akik nem tették volna egymás kilincsére a kezüket, megbékélnek. Halld meg hát te is testvérem, mint ígéretet és felszólítást: *Békélj meg a te atyádfiával!*

4. Ebbe a közösségbe beletartozik a samáriai asszony is. Ez a gonosz, csél-esap asszony, akit kiközösítettek, akivel együtt nem voltak hajlandók még vizet sem meríteni. Szólnak hozzá. Nemesak a Krisztusra-találás extatikus állapotában, hanem azután is,

még pedig önként. Azt olvassuk a 42. versben: „*Azt mondják vala az asszonynak, hogy: Nem a te beszédeért hiszünk immár: mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy bizonynyal ez a világ idvezítője, a Krisztus.*” Tehát nem úgy történik, hogy elfogadják az asszony híradását és elmennek Jézushoz, de azután nem szólnak hozzá, hanem akik eddig félrefordították orcájukat és legfeljebb megvető pillantást vetettek rá, azok most önként odamennek hozzá és talán még azt is mondják, hogy köszönjük, hogy hívtál. Ebben a közösségben tehát *megszűnik az ítéletés*: a megvetés az egyik oldalról s a megbántottság a másik oldalról. Krisztus közelében mindenki bűnös lesz. Mindenki leszáll a fennhéjázás magas lováról és leül Krisztus lábaihoz, mert érzi, hogy én is elkárhozott ember vagyok. Egymást különbnek tartják maguknál. Krisztus lábainál csodálatos testvériesülés történik, amelyben senki nem akar a másiknak a maga önigazságában fölébe kerülni, hanem mindenki azt érzi, hogy csak egy különbség van ember és ember között: az, hogy az egyik megkegyelmezett bűnös, a másik még kegyelmet nem talált bűnös, de egyformán bűnös mindegyik.

5. És még valami lesz ebben a közösségben. Kialakul az egymásért érzett felelősség. Az újjászületett ember is csecsemőként jön erre a világra. Gondolkoztatok már azon, hogy az ember születik minden élőlény között a leggyámoltalanabban erre a világra. Nem beszélék arról, hogy a növény mindjárt magától él, annak nem kell különösebb ápolás és gondozás, de mennyivel elevenebb és életrevalóbb például egy kis csirke is, mint a gyámoltalan, tehetetlen kis gyermek! Ha az ember úgy születnék, mint a virág, akkor minden ember elpusztulna. Azért helyezi Isten a gyermeket családba és azért helyezi rá az ember életét más emberek felelőségére, akik életük feláldozásával gondozzák, amíg felserdül és a maga lábán megáll. Ez történik a keresztényen közösségben is. Ott is tudatára ébrednek az

emberek, hogy az újjászületett ember is ilyen csecsemőként jön e világra. Ápolni, gondozni, őrizni kell és szeretni annak dacára, hogy még csak sírni tud, csak zavarni tud s bosszúságot tud szerezni. Szeretni kell, mert reánk bízta Isten.

Nincs arról szó, hogy a samáriai asszony története miképen alakult a Krisztussal való találkozás után. Meg vagyok arról győződve, hogy mivel a város lakói szóbaálltak vele, ez azt is jelenti, hogy segítik őt kijönni a fertőből. Talán épen azok, akik eddig csak visszalökték őt. Ha most a samáriai asszony odament valakihez és azt mondta, hogy nem akarok visszamenni abba a házba, ahonnan elindultam, mert tisztességes életet akarok élni, akkor most már akadt olyan, aki azt mondta, hogy jöjj hozzám, én befogadlak téged. És nem törtek többé pálcát sem fölötte, sem afölött, aki elfogadta és segített neki, hiszen minden szennyől tisztára mosta már őt Krisztus.

6. És végül még egy csodálatos felelet van erre a kérdésre: Mi lesz? Lesz egy nagy samáriai ébredés. A Cselekedetek könyve 8. fejezetében olvasunk arról, hogy Filep lemegy Samáriába s prédikálja nekik Krisztust. Sok ember figyel fel az igehirdetésre, megtisztulások, gyógyulások, nagy szabadulások történnek. Péter és János is a csodájára jár.

Imé, Isten egy emberen keresztül is milyen nagy dolgokat tud véghezvinni! Egy tartomány megtérése fűződik egy ilyen gonosz asszony megtéréséhez. Isten nagy dolgot tud véghezvinni egy ember által is, én általam is és te általad is.

Mikor ezt a történetet befejezve, feleletet keresünk arra a kérdésre: mi lesz? — egy kérdéssel fejezem be mondanivalómat: Ami velem lesz, vajjon az lesz-e, amit Isten szeretne, hogy lenne velem?

